

.....
Pieczętka zakładu pracy

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DLA STANOWISKA

Nauczyciel w Szkole Podstawowej nr 1 w Proszowicach

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono w dniach:	Grudzień 2018r.
Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadził zespół:	..... <i>Imię i Nazwisko</i>
ZATWIERDZIŁ	..... <i>Imię i Nazwisko</i>
	..... <i>Imię i Nazwisko</i>

Charakterystyka Metody PN-N-18002

Ocena ryzyka zawodowego to uważne przyjrzenie się przebiegowi wykonywania pracy oraz miejscu i warunkom jej wykonywania, a następnie ustalenie i zapisanie, jakie czynniki (np. narzędzia, urządzenia, substancje chemiczne, hałas lub inne czynniki środowiska pracy) mogą mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie pracownika zatrudnionego na tym stanowisku. Następnym krokiem jest oszacowanie i stwierdzenie, czy ryzyko na ocenianym stanowisku pracy związane z dostrzeżonymi niekorzystnymi czynnikami jest dopuszczalne lub niedopuszczalne.

Możemy przyjąć, że ryzyko jest dopuszczalne wówczas, gdy zastosowano wystarczające środki chroniące pracownika przed oddziaływaniem czynników niekorzystnych. W przeciwnym wypadku ryzyko będzie niedopuszczalne i wówczas należy spowodować zastosowanie dodatkowych, skutecznych środków ochrony.

Jedną z popularniejszych metod oceny ryzyka zawodowego jest przeprowadzana w oparciu o wspomnianą wyżej serię Polskich Norm o numeracji 18000.

Chodzi o normy:

- PN-N-18001:2004 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania.
- PN-N-18004:2001 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wytyczne.
- PN-N-18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego.
- Uzupełniające zastosowanie ma norma PN-EN ISO 14121-1:2008 Maszyny. Bezpieczeństwo. Zasady oceny ryzyka.

Przy ocenie ryzyka związanego z oddziaływaniem czynników mierzalnych, tzn. takich których wielkość oddziaływania można odnieść do określonych w normach lub przepisach wartości, można zastosować trójstopniową lub pięciostopniową skalę ryzyka.

W PN-N-18002 podano algorytm na określenie ryzyka zawodowego w trójstopniowej skali ryzyka, dotyczy on NDN oraz NDS i NDSch czynników szkodliwych. Jeżeli w zakładzie pracy zmierzono NDS-y i NDN-y, powinno się stosować właśnie tę metodę.

W tej procedurze proces oceny ryzyka poddaje się iteracji, czyli krokowemu, przybliżającemu powtarzaniu badania. Zagrożenie ustalone w wyniku badania powinno być usunięte bądź ograniczone poprzez dobór odpowiednich środków ochrony.

Ocena ryzyka zawodowego za pomocą matrycy ryzyka - wg normy PN-N-18002

Przedstawiona w normie PN-N-18002 matrycowa metoda oceny ryzyka jest metodą przeznaczoną do jakościowego oszacowania ryzyka zawodowego. W metodzie szacuje się parametry ryzyka, którymi są możliwe spowodowane zdarzenia ciężkości następstw (skutki) oraz prawdopodobieństwo, z jakim następstwa te mogą wystąpić. Wartościowanie ryzyka przeprowadzane jest przez odczytanie jego wartości z matrycy.

Szacowanie ciężkości następstw i prawdopodobieństwa następstw odbywa się w skali trójstopniowej dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia. Charakterystykę wartości parametrów ryzyka przedstawiono w tabelach szacowanie ciężkości następstw oraz szacowanie prawdopodobieństwa następstw.

SZACOWANIE CIĘŻKOŚCI NASTĘPSTW	
Następstwa	Charakterystyka
O małej szkodliwości	Urazy i choroby, które nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy; są to: czasowe pogorszenie stanu zdrowia, takie jak niewielkie stłuczenia i zranienia, podrażnienie oczu, objawy niewielkiego zatrucia, bóle głowy itp.
O średniej szkodliwości	Urazy i choroby, które powodują niewielkie, ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z okresami absencji; są to np. zranienia, oparzenia drugiego stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, alergię skórne, nieskomplikowane złamania, zespoły przeciążeniowe układu mięśniowo-szkieletowego (np. zapalenie ścięgna) itp.
O dużej szkodliwości	Urazy i choroby, które powodują ciężkie i stałe dolegliwości i/lub śmierć; są to np. oparzenia trzeciego stopnia, oparzenia drugiego stopnia na dużej powierzchni ciała, amputacje, skomplikowane złamania z następową dysfunkcją, choroby nowotworowe, toksyczne uszkodzenia narządów wewnętrznych i układu nerwowego w wyniku narażenia na czynniki chemiczne, zespół wibracyjny, zawodowe uszkodzenia słuchu, astma, zaćma itp.

SZACOWANIE PRAWDOPODOBIENSTWA NASTĘPSTW	
Prawdopodobieństwo	Charakterystyka
Mało prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które nie powinny wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.
Prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.
Wysoce prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które mogą wystąpić wielokrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.

Po oszacowaniu parametrów ryzyko wartościowane jest z matrycy ryzyka w skali trójstopniowej – tabela poniżej:

Wartościowanie ryzyka w skali trójstopniowej (PN-N-18002)			
Prawdopodobieństwo	Ciężkość następstw		
	Mała	Średnia	Duża
Mało prawdopodobne	Małe 1	Małe 1	Średnie 2
Prawdopodobne	Małe 1	Średnie 2	Duże 3
Wysoce prawdopodobne	Średnie 2	Duże 3	Duże 3

Norma zaleca również - w zależności od poziomu wartościowania ryzyka - podjęcie niezbędnych działań profilaktycznych zgodnie z tabelą:

Działania profilaktyczne dla wartościowania ryzyka w skali trójstopniowej		
Ryzyko	Wartościowanie ryzyka	Działania profilaktyczne
Duże	Niedopuszczalne	Jeżeli ryzyko zawodowe jest związane z już wykonywaną pracą, to działania w celu jego zmniejszenia trzeba podjąć natychmiast, np. przez zastosowanie środków ochronnych. Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
Średnie	Dopuszczalne	Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.
Małe		Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie.

Przykład:

Ryzyko związane z wibracjami

Pracownik narażony jest na drgania przenoszone od zagęszczarki płytowej.

Ciężkość następstw: duża - choroba wibracyjna.

Prawdopodobieństwo następstw: prawdopodobne - w okresie 10 lat u pracowników wystąpiła choroba wibracyjna.

Ryzyko: duże.

Opis dla stanowiska pracy

WYMAGANIA	WYSZCZEGÓLNIENIE
Rodzaj i charakter wykonywanej pracy (opis technologii lub rodzaju produkcji)	Nauczyciel w Szkole Podstawowej nr 1 w Proszowicach prowadzi zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w różnych typach placówek oświatowych dbając, aby uczniowie nabyli wiedzę i umiejętności określone w podstawach programowych.
Podstawowe czynności, sposób i czas ich wykonywania	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie zajęć z uczniami; – uczestniczenie w posiedzeniach Rady Pedagogicznej; – tworzenie dokumentów wewnętrznych i zewnętrznych; – doskonalenie metod oraz treści nauczania i wychowania; – stałe ocenianie wiedzy uczniów i ich umiejętności w nauce, oraz analizowanie niepowodzeń; – współdziałanie z nauczycielami innych przedmiotów w celu korelacji treści kształcenia i doskonalenia pracy pedagogicznej; – zapewnianie uczniom odpowiednich warunków do nauki poprzez dbałość o pracownię przedmiotową i jej wyposażenie; – wdrażanie uczniów do samodzielnej, systematycznej pracy i samodzielnego rozwiązywania problemów z zakresu nauczanego przedmiotu; – kształcenie uczniów w sposób wzbogacający ich wiedzę oraz rozwijający myślenie i postawy niezbędne do twórczego funkcjonowania w społeczeństwie; – poszerzanie i aktualizowanie wiedzy własnej z zakresu nauczanego przedmiotu, wiedzy psychopedagogicznej, podwyższanie swoich kwalifikacji poprzez udział w różnych formach doskonalenia; – dbanie o rozwój psychofizyczny uczniów; – reagowanie na zjawiska patologiczne w rodzinie i środowisku ucznia oraz współdziałanie z instytucjami opieki i ochrony praw dziecka; – zasięganie opinii rodziców przed podjęciem ważnych decyzji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dotyczących ich dzieci; – krzewienie dobrych obyczajów i dbałość o czystość języka; – prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania; – realizowanie założeń polityki edukacyjnej państwa, znajomość podstaw prawa oświatowego i prawa pracy oraz ich przestrzeganie; – pełnienie funkcji nauczyciela-konsultanta, nauczyciela-doradcy metodycznego; – prowadzenie koła zainteresowań, organizacji szkolnej; – organizowanie wycieczek szkolnych, opieka nad młodzieżą w ramach zorganizowanych form wypoczynku; – pełnienie funkcji wychowawcy klasy; – opiekowanie się studentami (słuchaczami) odbywającymi praktyki nauczycielskie.
Elementy wyposażenia jak, np.: maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia pracy, itp.	Komputer, kserokopiarka, niszczarka dokumentów, telefon, nożyczki, zszywacz biurowy do kartek papieru, rozszywacz biurowy do zszywek, dziurkacz biurowy, taśma klejąca, spinacze biurowe, długopis.
Obowiązkowe instrukcje: obsługi maszyn i urządzeń technicznych, postępowania z materiałami niebezpiecznymi	<ul style="list-style-type: none"> – Instrukcja udzielania pierwszej pomocy; – Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru; – Instrukcja bhp przy obsłudze wykorzystywanych urządzeń technicznych i narzędzi.
Stosowane materiały podczas wykonywania pracy	Kartki papieru o różnym formacie, koperty, segregatory i teczki na dokumenty.
Strefy zagrożenia	-
Środki ochrony pracy	-
Wypadki i choroby zawodowe (rok zdarzenia i przyczyny wypadku)	-
Inne	-
Miejsce usytuowania stanowiska	Pomieszczenia w szkole (klasa, pokój nauczycielski itp.).

Wymagania dla stanowiska pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYMAGANIA	TAK	NIE	N/D
Szkolenia BHP	Szkolenie wstępne bhp (instruktaż ogólny)	V		
	Szkolenie wstępne bhp (instruktaż stanowiskowy)	V		
	Szkolenie okresowe bhp	V		
Badania lekarskie	Wstępne	V		
	Okresowe	V		
	Specjalistyczne (np. wysokościowe, sanitarno-epidemiologiczne, itp.)			V
Badania psychologiczne	Wstępne			V
	Okresowe			V
Pomieszczenie pracy	Wysokość	V		
	Podłoga	V		
	Oświetlenie naturalne	V		
	Oświetlenie sztuczne	V		
	Wentylacja naturalna	V		
	Wentylacja mechaniczna	V		
	Temperatura	V		
	Pomiary elektryczne ochrony przeciwporażeniowej	V		
Stanowisko pracy	Kubatura	V		
	Powierzchnia robocza	V		
	Szerokość przejść pomiędzy stanowiskami (maszynami)	V		
	Drogi transportowe	V		
	Pomiary czynników szkodliwych środowiska pracy	V		
Poziom przygotowania zawodowego	Wymagany wiek (osoba pełnoletnia)	V		
	Wymagane wykształcenie kierunkowe lub przygotowanie zawodowe	V		
	Wymagane uprawnienia do pracy na stanowisku			V
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa lub karta stanowiska pracy	V		
	Wyznaczenie i oznakowanie stref niebezpiecznych	V		
	Karty charakterystyk dla niebezpiecznych substancji chemicznych			V
	Dopuszczenie przez jednostki nadzoru stanowiska pracy lub wyposażenia			V
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia pracy	Minimalne wymagania w zakresie bhp	V		
	Zasadnicze wymagania w zakresie bhp	V		
Środki ochrony indywidualnej	Zasadnicze wymagania	V		

Identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy

PODSTAWOWE ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE NA STANOWISKU PRACY	CHARAKTERYSTYKA I WIELKOŚĆ ZAGROŻEŃ	TAK	NIE	CZAS EKSPOZYCJI	ZAGROŻENIA PRZYJĘTE DO POMIARU
Czy w operacji lub czynności towarzyszy możliwość kontaktu z niebezpieczną substancją:					
toksyczną			X		
żrącą			X		
drażniącą			X		
uczulającą			X		
rakotwórczą			X		
mutageną			X		
upośledzającą funkcje rozrodcze			X		
szkodliwą			X		
inną niebezpieczną substancją			X		
Czy w operacji lub czynności towarzyszy możliwość wdychania niebezpiecznych:					
gazów			X		
dymów			X		
par			X		
„złego powietrza” (odory)			X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy:					
hałas			X		
infradźwięki			X		
ultradźwięki			X		
wibracja			X		
promieniowanie elektromagnetyczne	Promieniowanie elektromagnetyczne monitora ekranowego.	X		Częsta (codzienna)	Promieniowanie elektromagnetyczne
Promieniowanie nadfioletowe, ultrafioletowe, podczerwone			X		
promieniowanie jonizujące			X		
mikroklimat gorący lub zimny			X		
zmiennie warunki atmosferyczne	Pełnienie dyżurów na wolnym powietrzu (np. na placu zabaw), opieka nad uczniami podczas wycieczek itp.	X		Częsta (codzienna)	Zmienne warunki atmosferyczne
zapylenie			X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy możliwość niebezpiecznego kontaktu z czynnikami biologicznymi – mikroorganizmami:					
grzybami	Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i> . Grupa 2 (A).	X		Częsta (codzienna)	Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i>
pasożytami			X		
piewotniakami			X		
wirusami	Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i> . Grupa 2 V (c).	X		Częsta (codzienna)	Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i>
	Wirus opryszczki pospolitej typu 1 i 2 (HSV-1 i 2). Grupa 2.	X		Częsta (codzienna)	Wirus opryszczki pospolitej typu 1 i 2 (HSV-1 i 2)
	Wirus ospy wietrznej i półpaśca (VZV). Grupa 2.	X		Częsta (codzienna)	Wirus ospy wietrznej i półpaśca (VZV)
	Wirus różyczki <i>Rubivirus hominis</i> , <i>Togaviridae</i> . Grupa 2 (V).	X		Częsta (codzienna)	Wirus różyczki <i>Rubivirus hominis</i> , <i>Togaviridae</i>
prionami			X		
czynnikami roślinnymi			X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy możliwość niebezpiecznego kontaktu z czynnikami biologicznymi – substancje wytwarzane przez mikroorganizmy:					

toksynami			X		
alergenami			X		
Czy praca wymaga wykonywania:					
podnoszenia, przenoszenia lub przesuwania			X		
czynności powtarzających się (monotonia pracy)			X		
czynności w wymuszonej pozycji ciała	Długotrwałe przebywanie w wymuszonej pozycji siedzącej podczas pracy biurowej.	X		Częsta (codzienna)	Statyczne obciążenie układu ruchu
pracy fizycznej o dużym wydatku energetycznym			X		
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności może nastąpić:					
wybuch			X		
pożar	Zaproszenie ognia, zwarcie w instalacji elektrycznej, składowanie materiałów palnych przy grzejnikach lub urządzeniach grzewczych, nieprzestrzeżenie zakazu palenia.	X		Częsta (codzienna)	Pożar
porażenie prądem	Naprawa instalacji i urządzeń bez posiadania stosownych uprawnień, użytkowanie niesprawnych urządzeń zasilanych energią elektryczną.	X		Częsta (codzienna)	Porażenie prądem elektrycznym
oparzenie (płomień, gorąca powierzchnia, promienie słoneczne)	Przygotowywanie gorących napojów i posiłków.	X		Częsta (codzienna)	Oparzenie
zaproszenie oczu			X		
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności można się uderzyć lub skaleczyć o objekty lub przedmioty:					
nieruchome lub wystające objekty	Wąskie i ciasne przestrzenie, dojścia do urządzeń, zastawione przejścia, dojścia, maszyny i urządzenia, uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad.	X		Częsta (codzienna)	Uderzenie o nieruchome lub wystające objekty
opuszczane, wyrzucane, poruszające się			X		
spadające	Nieprawidłowo umieszczone lub niezabezpieczone segregatory z dokumentami na regałach oraz inne materiały znajdujące się na wysokości.	X		Częsta (codzienna)	Uderzenie przez spadające przedmioty
ostre lub szorstkie krawędzie, powierzchnie, bądz zakłuc	Ostre końce stosowanych materiałów (np. zszywki do papieru) oraz elementy tnące narzędzi pracy (np. nożyczki), uszkodzone rękojeści narzędzi pracy.	X		Częsta (codzienna)	Skaleczenie przez ostre lub szorstkie krawędzie
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności można:					
zostać pochwyconym lub złapanym, przez maszyny lub urządzenia techniczne	Ruchome elementy urządzeń (np. niszczarka dokumentów).	X		Częsta (codzienna)	Pochwycenie przez ruchome elementy
Czy podczas wykonywania operacji lub czynności można potknąć się i upaść:					
na ten sam poziom	Poślizgnięcie, potknięcie na śliskiej lub nierównej nawierzchni, bałagan, rozlana woda, chodzenie po nawierzchniach bez obuwia z podeszwą antypoślizgową, potrącenie przez ucznia.	X		Częsta (codzienna)	Upadek na tym samym poziomie
na niższy poziom	Posługiwanie się krzesłem podczas układania dokumentów na półkach, śliskie schody, potrącenie przez ucznia.	X		Częsta (codzienna)	Upadek na niższy poziom
Czy istnieje możliwość przeciążenia układu ruchu wskutek:					
podnoszenia			X		
opuszczania			X		
popychania lub przesuwania			X		
przenoszenia			X		
Czy istnieje możliwość przeciążenia narządu wzroku wskutek:					
pracy z monitorem ekranowym	Zbyt intensywna praca przy komputerze.	X		Częsta (codzienna)	Przeciążenie narządu wzroku
nieprawidłowego oświetlenia	Niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy.	X		Częsta (codzienna)	Przeciążenie narządu wzroku
Czy podczas wykonywanych czynności mogą wystąpić:					
wypadek komunikacyjny	Podróże autobusem lub innym środkiem komunikacji podczas wycieczek szkolnych.	X		Częsta (codzienna)	Wypadek komunikacyjny
agresja ludzi lub zwierząt	Kontakty z agresywnymi dziećmi i młodzieżą oraz ich opiekunami prawnymi, a także pracownikami szkoły. Kopnięcia, uderzenie ręką, zabawką, książką, ciężkim przedmiotem itp.	X		Częsta (codzienna)	Agresja ludzi
stres	Przeciążenie psychiczne pracą.	X		Częsta (codzienna)	Przeciążenie układu nerwowego

Czy podczas wykonywanych czynności mogą wystąpić inne zagrożenia? (krótki opis zagrożenia)					
inne	Prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych.	X		Częsta (codzienna)	Przeciążenie strun głosowych

**Czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia mogące stanowić ograniczone ryzyko zakażenia dla pracowników, gdyż nie są zazwyczaj zakaźne drogą powietrzną.

Karta pomiaru ryzyka zawodowego

Zagrozenie	Źródło zagrożenia	Przyczyny	Możliwe skutki	Ciężkość następstw	Prawdopodobieństwo zdarzenia	Ryzyko początkowe Skala ryzyka zawodowego [1-3] Dopuszczalne [1-2]	Sposób redukcji ryzyka (środki techniczne, organizacyjne, ludzkie)	ŚOI	Prawdopodobieństwo po redukcji	Ryzyko końcowe Skala ryzyka zawodowego [1-3] Dopuszczalne [1-2]
 Czynniki mogące powodować wypadki										
Pożar	Instalacja elektryczna lub elementy wyposażenia stanowiska pracy, materiały o właściwościach palnych	Zaprószenie ognia, zwarcie w instalacji elektrycznej, składowanie materiałów palnych przy grzejnikach lub urządzeniach grzewczych, nieprzestrzeganie zakazu palenia	Poparzenie termiczne, kalectwo, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: sprawne gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe Organizacyjne: dostępny sprzęt gaśniczy, przestrzeganie instrukcji eksploatacji i zasad w zakresie ochrony przeciwpożarowej, eliminowanie lub ograniczanie oraz oznakowanie stref zagrożenia pożarem, przestrzeganie zakazów w kontakcie z materiałem stwarzającym zagrożenie ppoż. Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Porażenie prądem elektrycznym	Instalacja elektryczna lub maszyny, urządzenia oraz narzędzia zasilane energią elektryczną	Naprawa instalacji i urządzeń bez posiadania stosownych uprawnień, użytkowanie niesprawnych urządzeń zasilanych energią elektryczną	Śmierć lub inne skutki porażenia prądem elektrycznym	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: sprawne zabezpieczenia ochrony przeciwporażeniowej, sprawne techniczne urządzenia, maszyny, narzędzia pracy, sprzęt roboczy i zabezpieczenia Organizacyjne: pomiary parametrów instalacji elektrycznej, przestrzeganie instrukcji eksploatacji, procedur i zarządzeń Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Uderzenie o nieruchome lub wystające obiekty	Wyposażenie obiektu i stanowiska pracy, ciągi komunikacyjne	Wąskie i ciasne przestrzenie, dojścia do urządzeń, zastawione przejścia, dojścia, maszyny i urządzenia, uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad	Potłuczenia ogólne kończyn górnych i dolnych, siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Organizacyjne: utrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy, niezastawianie dojść i przejść Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie

Uderzenie przez spadające przedmioty	Składowane na wysokości materiały	Nieprawidłowo umieszczone lub niezabezpieczone segregatory z dokumentami na regałach oraz inne materiały znajdujące się na wysokości	Potłuczenia ogólne kończyn, siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: sprawne technicznie regały oraz ochrony zabezpieczające przed upadkiem przedmiotów z wysokości Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń, zakaz przebywania i przechodzenie w strefie zagrożenia Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Skaleczenie przez ostre lub szorstkie krawędzie, powierzchnie	Ostre elementy narzędzi pracy, opakowania, stosowane produkty i materiały	Ostre końce stosowanych materiałów (np. zszywki do papieru) oraz elementy tnące narzędzi pracy (np. nożyczki), uszkodzone rękojeści narzędzi pracy	Skaleczenia, rany cięte, zakucia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: sprawne techniczne narzędzia pracy i zabezpieczenia Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Pochwycenie przez ruchome elementy	Elementy wyposażenia stanowiska pracy	Ruchome elementy urządzeń (np. niszczarka dokumentów)	Zranienia, otarcia, skaleczenia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: stosowanie sprawnych urządzeń zabezpieczających Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Upadek na tym samym poziomie	Podłoże, warunki atmosferyczne, substancje płynne lub materiały o stałej strukturze	Poślizgnięcie, potknięcie na śliskiej lub nierównej nawierzchni, bałagan, rozlana woda, chodzenie po nawierzchniach bez obuwia z podeszwą antypoślizgową, potrącenie przez ucznia	Zranienia, stłuczenia, zwichnięcia lub złamania kończyn	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: nieśliskie i równe powierzchnie na ciągach komunikacyjnych Organizacyjne: ład i porządek w miejscu pracy Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Upadek na niższy poziom	Upadek podczas przebywania na wyższym poziomie	Posługiwanie się krzesłem podczas układania dokumentów na półkach, śliskie schody, potrącenie przez ucznia	Potłuczenia, złamania, wstrząśnienie mózgu, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: nieśliskie powierzchnie schodów, stosowanie drabiny w dobrym stanie technicznym Organizacyjne: ład i porządek na schodach Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Wypadek komunikacyjny	Poruszające się pojazdy samochodowe	Podróże autobusem lub innym środkiem komunikacji podczas	Potłuczenia ogólne kończyn, siniaki,	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i	Techniczne: sprawny technicznie pojazd oraz jego zabezpieczenia	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i

	po drogach komunikacyjnych, niesprzyjające warunki atmosferyczne np. deszcz, uszkodzone nawierzchnie drogowe itp.	wycieczek szkolnych	stłuczenia, zranienia, otarcia, wstrząśnienie mózgu, śmierć			podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń oraz przepisów ruchu drogowego Indywidualne: wzmożona uwaga			podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
	Czynniki fizyczne									
Promieniowanie elektromagnetyczne	Praca z monitorem ekranowym	Promieniowanie elektromagnetyczne monitora ekranowego	Choroby układu nerwowego, zaczerwienienie skóry (grudkowata, swędząca wysypka na twarzy), choroby nowotworowe	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: monitor o obniżonym poziomie promieniowania (wszystkie spełniające wymagania obowiązujących norm), obniżenie natężenia pola elektrycznego, zwiększenie wilgotności, wykładziny antystatyczne Organizacyjne: prawidłowe ustawienie monitora na stanowisku, wietrzenie pomieszczenia Indywidualne: stosowanie przerw w pracy z monitorem	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Zmienne warunki atmosferyczne	Zmienne strefy temperaturowe (itp. przejście na zewnątrz obiektu)	Pełnienie dyżurów na wolnym powietrzu (np. na placu zabaw), opieka nad uczniami podczas wycieczek itp.	Przegrzanie organizmu lub utrata znacznej ciepłoty ciała, przeziębienia, choroby górnych dróg oddechowych, choroby układu krążenia	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: odpowiednia odzież dostosowana do warunków temperaturowych, dążenie do zapewnienia małych różnic temperaturowych i zapewnienia komfortu termicznego, napoje odpowiednie do pory roku	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Przeciążenie narządu wzroku	Zbyt intensywna praca przy komputerze. Niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy	Brudne oprawy punktów świetlnych i jarzeniówek, niedostateczne oświetlenie spowodowane nie świecącymi źródłami światła. Niewłaściwe ustawienie monitora ekranowego	Oslabienie wzroku, bóle oczu, łzawienie	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: stała, bieżąca konserwacja opraw świetlnych, stała bieżąca wymiana niesprawnych świetlówek, żarówek Organizacyjne: prawidłowe ukierunkowanie strumienia światła i ustawienia monitora ekranowego Indywidualne: dbanie o dobre oświetlenie swojego stanowiska pracy. Stosowanie przerw w pracy. Czasowa zmiana rodzaju zajęć	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Oparzenie	Gorące powierzchnie elementów	Przygotowywanie gorących napojów i posiłków	Poparzenie termiczne, podrażnienia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie,	Techniczne: stosowanie sprawnego czajnika elektrycznego, szczelne	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że

	wyposażenia stanowiska pracy					że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	naczynia Organizacyjne: przestrzeganie instrukcji obsługi czajnika elektrycznego Indywidualne: wzmożona uwaga			ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
	Czynniki chemiczne i pyły									
	Czynniki biologiczne									
Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i> . Grupa 2 (A)	Ludzie	Bezpośrednia, wilgotne środowisko	Kandydoza paznokci, skóry, alergica	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: stosowanie mydeł i zasypek z dodatkami przeciwwgrzybiczych	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i> . Grupa 2 V (c)	Ludzie	Bezpośredni kontakt z chorymi na grypę	Grypa. Różnego rodzaju powikłania np. zapalenie płuc	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Indywidualne: profilaktyka, dobrowolne szczepienia	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Wirus opryszczki pospolitej typu 1 i 2 (HSV-1 i 2). Grupa 2	Ludzie	Bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	Opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki, mózgu	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: sterylizacja, dezynfekcja	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Wirus ospy wietrznej i półpaśca (VZV). Grupa 2	Ludzie	Powietrzno-kropelkowa	Ospa wietrzna, półpaśiec	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: dezynfekcja, sterylizacja Indywidualne: badania profilaktyczne	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
	Czynniki ergonomiczne, psychospołeczne i związane z organizacją pracy									

Statyczne obciążenie układu ruchu	Prace związane z wymuszoną pozycją ciała	Długotrwałe przebywanie w wymuszonej pozycji siedzącej podczas pracy biurowej	Możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego, choroby układu ruchu	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: wyposażenie stanowiska w sprzęt lub urządzenia do odpoczynku lub do odciążenia ręcznych prac w pozycji wymuszonej Organizacyjne: organizacja prac umożliwiająca odpoczynek lub rotacje pracowników przy stałej lub częściej ekspozycji Indywidualne: stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Agresja ludzi	Ludzie	Kontakty z agresywnymi dziećmi i młodzieżą oraz ich opiekunami prawnymi, a także pracownikami szkoły. Kopnięcie, uderzenie ręką, zabawką, książką, ciężkim przedmiotem itp.	Guzy, siniaki, potłuczenia, pogryzienia	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: szkolenia z zasad samoobrony oraz utrzymywania dobrych relacji z ludźmi Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Przeciążenie układu nerwowego	Przeciążenie psychiczne pracą	Konflikty międzyludzkie z pracownikami szkoły, dziećmi i młodzieżą oraz ich opiekunami prawnymi. Odpowiedzialność za dzieci i młodzież, konieczność utrzymywania stałej uwagi	Choroby psychiczne, bezsenność, apatia, bóle głowy, choroba wieńcowa i wrzodowa	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: wyjazdy integracyjne. Zapewnienie przerw w pracy i właściwego wypoczynku, zgodnie z k.p. (dobowego oraz tygodniowego) Indywidualne: stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych. Aktywny wypoczynek	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Przeciążenie strun głosowych	Przeciążenie strun głosowych	Prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych	Choroba zawodowa, uszkodzenie strun głosowych	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Organizacyjne: szkolenia z technik właściwego używania głosu Techniczne: odpowiednie przygotowanie sal – akustyka, odpowiednia temperatura w pomieszczeniach (nie niższa niż 19°C w upalne dni i nie wyższa niż 21°C w zimie) Indywidualne: odpoczynek głosowy, spożywanie dużej ilości płynów	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie

Plan działań korygujących ryzyko zawodowe dla stanowiska pracy

Należy wprowadzić plan poprawy i podjąć działania zmniejszające ryzyko!

Lp.	Opis przedsięwzięcia(zadania)	Realizacja zadania		Przewidywane wyniki	
		Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Określenie rodzaju zagrożeń lub uciążliwości mogących ulec likwidacji	Liczba osób którym zostaną poprawione warunki
1.	BRAK				

Potwierdzenie zapoznania z dokumentacją dla stanowiska

ZAPOZNANIE	Nazwisko i imię pracownika	Podpis osoby zapoznającej zapoznając z ryzykiem	Data i podpis pracownika
<p>Oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami na stanowisku pracy:</p> <p>Zostałem/am poinformowany/a o:</p> <ul style="list-style-type: none"> -czynnikach niebezpiecznych(wypadkowych),w tym: -zagrożeniach pożarowych i wybuchowych*, -czynnikach szkodliwych i wielkościach tych czynników* tj.: -zagrożeniach czynnikami chemicznymi w tym substancjami trującymi, rakotwórczymi* -zagrożeniach czynnikami fizycznymi*, -zagrożeniach czynnikami biologicznymi*, -zagrożeniach czynnikami psychofizycznymi*, -chorobach zawodowych* -pracach uciążliwych, niebezpiecznych, wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej* -innych zagrożeniach związanych z wykonywaną pracą* <p>*niepotrzebne skreślić</p>			